

2. Конституція України від 28 червня 1996 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/page> .

3. Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації» від 23. 04. 1991 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/987-12>.

4. Загальна декларація прав людини (1948 рік). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015.

5. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (1950 рік). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_004.

6. Декларація про ліквідацію всіх форм нетерпимості і дискримінації на основі релігії чи переконань (1981 р). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.irs.in.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=83&catid=47&Itemid=74&lang=ru .

Дігтяр М.

(наук. кер. – доц. Нагорний В. В.)

студентка V курсу факультету філології та журналістики

Полтавського національного педагогічного університету

імені В. Г. Короленка

Права дружини при розподілі спільної сумісної власності подружжя

У теорії сімейного права під розлученням розуміється припинення правовідносин, що виникли між подружжям з юридично оформленим шлюбом. «Ідеальним» можна назвати розлучення, під час якого в результаті домовленості сторін усе майно розподіляється між ними і претензій щодо спільно нажитого не виникає. На жаль, як свідчить практика, це лише поодинокі випадки. Колишні члени однієї сім'ї розв'язують справжні міжособні війни при поділі майна.

Глава 7 Сімейного Кодексу України «Право особистої приватної власності дружини та чоловіка», зокрема, ст. 58 та ст. 59 регулюють право на плоди та доходи від особистої власності та здійснення права особистої власності відповідно. А от ст. 57 чітко називає перелік речей, котрі не належать одній зі сторін і не відносяться до розподілу майна:

1. Особистою приватною власністю дружини, чоловіка є:

1) майно, набуте нею, ним до шлюбу;

2) майно, набуте нею, ним за час шлюбу, але на підставі договору дарування або в порядку спадкування;

3) майно, набуте нею, ним за час шлюбу, але за кошти, які належали їй, йому особисто;

4) житло, набуте нею, ним за час шлюбу внаслідок його приватизації відповідно до Закону України "Про приватизацію державного житлового фонду";

5) земельна ділянка, набута нею, ним за час шлюбу внаслідок приватизації земельної ділянки, що перебувала у її, його користуванні, або одержана внаслідок приватизації земельних ділянок державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій, або одержана із земель державної і комунальної власності в межах норм безоплатної приватизації, визначених Земельним кодексом України.

2. Особистою приватною власністю дружини та чоловіка є речі індивідуального користування, в тому числі коштовності, навіть тоді, коли вони були придбані за рахунок спільних коштів подружжя.

3. Особистою приватною власністю дружини, чоловіка є премії, нагороди, які вона, він одержали за особисті заслуги.

Суд може визнати за другим з подружжя право на частку цієї премії, нагороди, якщо буде встановлено, що він своїми діями (ведення домашнього господарства, виховання дітей тощо) сприяв її одержанню.

4. Особистою приватною власністю дружини, чоловіка є кошти, одержані як відшкодування за втрату (пошкодження) речі, яка їй, йому належала, а також як відшкодування завданої їй, йому моральної шкоди.

5. Особистою приватною власністю дружини, чоловіка є страхові суми, одержані нею, ним за обов'язковим особистим страхуванням, а також за добровільним особистим страхуванням, якщо страхові внески сплачувалися за рахунок коштів, що були особистою приватною власністю кожного з них.

6. Суд може визнати особистою приватною власністю дружини, чоловіка майно, набуте нею, ним за час їхнього окремого проживання у зв'язку з фактичним припиненням шлюбних відносин.

7. Якщо у придбання майна вкладені крім спільних коштів і кошти, що належали одному з подружжя, то частка у цьому майні, відповідно до розміру внеску, є його особистою приватною власністю [1].

Найбільш цікавим та таким, що викликає питання, на мою думку, є п.2 ст.57, який забезпечує закріплення права власності за коштовностями, що належать одному із подружжя. За законом ці речі визначаються індивідуальними і розподілу не підлягають.

Академічний тлумачний словник української мови дає визначення поняттю «КОШТОВНІСТЬ»: «Річ, що має високу вартість, цінність» [2]. Візьмемо за орієнтир ювелірні вироби.

На мою думку, якщо коштовностями вважати каблучку чи пару сережок, то про поділ і говорити безглуздо. А якщо виникає ситуація, коли подаровані речі в сумі «тягнуть» за десяток тисяч гривень? Як поділити ювелірний посуд, ікони, і т. ін. – вони теж уважаються коштовностями? На мою думку, у таких випадках все ж варто ділити вищезазначене майно, незалежно від того, було воно придбане на спільні гроші, чи кимось одним із подружжя.

На противагу візьмемо приклад розлучення у мусульманській традиції. Доктор Абд Аллах Х. аль-Кахтані у своїй книзі «Права жінок: історична перспектива» на ісламістському порталі «Islamland» говорить, що чоловік зобов'язаний дарувати дружині коштовності, оскільки зворотне свідчить про його неповагу до дружини. При розлученні у подружжя навіть не виникає претензій щодо поділу прикрас, оскільки вони автоматично належать дружині. Та й взагалі, мусульманський шлюб багато в чому більш досконалий, на мою думку.

А от в американців глибоко вкорінилась традиція шлюбних контрактів, як свідчить у своїй статті Бажанова В.О. Укладання контракту стало невід'ємною частиною процесу одруження, як от заручини чи реєстрація і його пункти іноді бувають сформульовані досить дивно.

Українське законодавство перейняло практику укладання шлюбних договорів із західної традиції, що зараз досить широко використовується серед молодих сімей. Але, на жаль, вони скоріше стереотипно сприймаються як вияв недовіри, аніж вияв здорового прогресивного мислення.

Інститути права постійно розвиваються, нерідко вносяться зміни і до Сімейного Кодексу. Вважаю, що до нього потрібно внести певні зміни щодо поділу речей індивідуального користування. На мою думку, українцям варто змінити стереотипне мислення з приводу шлюбного договору, який допоможе врегулювати дискусійне питання поділу речей таких, як, наприклад, коштовності одного із подружжя.

Вважаю, що регулювати питання поділу коштовностей при розлученні варто, зазначивши відповідну інформацію у шлюбному договорі.

Література:

1. Сімейний кодекс України [Текст] : станом на 1 берез. 2016 р. : відповідає офіц. тексту. – Харків : Право, 2016. – С. 38-44.
2. Словник української мови: в 11 т. / Т. 4: І – М / [ред. А. А. Бурячок, Г. М. Гнатюк, П. П. Доценко]. – К.: Наукова думка, 1973. – С 364.

3. Абд Аллах Х. аль-Кахтані. Права жінок: історична перспектива [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://d1.islamhouse.com/data/ru/ih_books/single/ru_7quq_AnNisa_nazrton_tarekheyaton.pdf
4. Бажанова В.О. Шлюбний договір в Україні на інших країнах світу [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.pap.in.ua/2_2015/24.pdf

Кириленко Ю.

(наук. кер. – доц. Нагорний В. В.)

*студентка V курсу факультету філології та журналістики
Полтавського національного педагогічного університету
імені В. Г. Короленка*

Право на одностатеві шлюби в Україні

Одностатевий шлюб — це шлюб, визнаний за законом або шлюб, що визнано в соціальному відношенні між двома людьми однієї статі. Одностатевий шлюб зачіпає цивільні, політичні, соціальні права, а також релігійні догми в багатьох країнах.

Найпершою у світі одностатевою парою, яка узаконила свої стосунки 1 жовтня 1989 року стали данці Аксель і Ейгіл Аксгілі. 15 червня 2012 року набув чинності закон про одностатеві шлюби у Данії. Відповідно до нового закону, шлюб може бути укладений як у РАГСі, так і в церкві, священники мають право відмовляти в укладенні шлюбу одностатевим парам. [4, с.29].

Першою у світі країною, що легалізувала одностатеві шлюби, стали Нідерланди. Закон, що дозволяє одностатеві шлюби і усиновлення дітей такими сім'ями, діє з квітня 2001 року. Гомосексуалісти можуть укладати цивільний шлюб шляхом звичайної церемонії у мерії, як і різностатеві пари.

Також одностатеві шлюби є повністю юридично визнаними в Аргентині, Бельгії, Канаді, Ісландії, Нідерландах, Норвегії, Португалії, Південній Африці, Іспанії, Швеції, Франції, США, Новій Зеландії, Данії, Бразилії, Уругваї, Люксембурзі, Фінляндії, Словенії та Ірландії. У Мексиці одностатеві пари можуть одружитися у Кінтана-Ро, Коауїлі, Чіуауа і Герреро, а також в Мехіко, але ці шлюби визнаються всіма мексиканськими штатами [4, с. 29-35].

Одностатеві шлюби в Україні офіційно не визнаються, а будь-які інші форми союзів для одностатевих пар законодавством не передбачені. Український ЛГБТ (лесбійки, геї, бісексуали і трансгендери) – рух є невід'ємною частиною інституціоналізації громадянського суспільства України. Не визнання одностатевих шлюбів в Україні відбивається на звуженні їх правових можливостей та проявах дискримінації, призводить до вимушеної бездітності гомосексуальних сімей, до страху перед соціальною нестабільністю у разі народження дитини у парі [1, с. 24].

22 березня 2011 року Україна підтримала на сесії Ради ООН з прав людини в Женеві спільну заяву країн-членів ООН про необхідність припинення насильства та порушення прав людини за ознаками сексуальної орієнтації та гендерної ідентичності.

Крім того, одним з найбільш глобальних аспектів у цьому питанні є релігія - жодна офіційна релігія світу не визнає гомосексуалізм. Одностатева сексуальна орієнтація та гендерна ідентичність залишається забороненою темою в Україні. Більшість українських вірян, як правило, розглядають гомосексуальність і нетрадиційні гендерні ролі як ознаки аморальності.

11 березня 2016 року Кабінет Міністрів України повідомив про намір розробити законопроект про легалізацію одностатевого цивільного партнерства до другого кварталу 2017 року [2, с.1].

«В Україні одностатеві шлюби не будуть легалізовані» – про це заявив президент України Петро Порошенко 26.04.2016 під час зустрічі з представниками Всеукраїнської ради церков і релігійних організацій, повідомляє інформаційно-просвітницький відділ УПЦ [3, с. 1].